

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Mednarodna razstava likovnih del v preddverju dvorane Državnega sveta,
z razstavo zaznamujemo 22. marec 2018 – svetovni dan voda.

PROŠNJA ZA MURO

REŠI M O M U R O !

**AMAZON
OF EUROPE**
MURA-DRAVA-DANUBE

Zveza društev
mojamura

PROŠNJA ZA MURO

22. marec je svetovni dan voda. S pričujočo razstavo slovenski, avstrijski in hrvaški umetniki prosimo Muro, naj še naprej teče, skrivnostna in tiha, narasla in divja, in naj prinaša življenje in sanje in naj odnaša vse, kar ni dobro; prosimo vse, ki se zavedajo pomena reke, kot je Mura, da z njo ravnajo skrajno skrbno in ozaveščeno ter da jo vsi ohranjamo za prihodnje rodove v vsej prvobitnosti. S prošnjo opozarjamo na skrajno perečo problematiko nesmiselnega izčrpanja reke. Kraljica biološke raznolikosti je že od nekdanjih navdih številnim umetnikom. Naj ne bodo zapisane besede, ponarodele pesmi in likovna dela, v katerih so se številni umetniki poklonili reki Muri, samo zgodovinski zapisi. Naj nam bo svobodna reka muza tudi v prihodnje. Umetniki se oglašamo za Muro in v imenu nje.

Razstava bo v prihodnjih mesecih na ogled še v Avstriji in na Hrvaškem. Na njej sodeluje 27 priznanih umetnikov, ki v sliki, kipih in fotografiji sporočamo, da je Mura eden od zemeljskih biserov, zato naj ostane taka v vsej lepoti in sijaju, naj teče brez ovir ter s svojo vodo bogati življenje ob njej v vseh pojavnih oblikah.

TATJANA Mijatović

Sodelujoči umetniki:

Duško Abramušič

Ivo Borko

Jože Denko

Erna Ferjanič

Jerneja Hercog

Robert Jurak

Ely Magos

Ignac Meden

Leopold Methans

Brane Murko

Vinko Prislan

Viktor Šest

Dana Štrucelj

Izidor Zadavec

Igor Banfi

Bogdan Čobal

Matjaž Duh

Stanka Golob

Rado Jerič

Zlatko Kraljič

Albert Mesner

Tatjana Mijatović

Helga Maria Niederl

Niko Ribič

Brane Širca

Mojca Vilar

Eva Žula

VODA - REKA - ŽIVLJENJE - DUŠA - ČLOVEK - NARAVA - STVARSTVO - BIT

Tako nizam prve misli, ki kar same privrejo iz mene, ko pogledam in po svoje začutim, kaj mi pravijo barve in oblike s pričujočih likovnih del. In še kako gledajo. In kako šele govorijo! Imajo posebno govorico in jezik, ki se dotakneta vesti in praspomina. Ob soočenju s sporočili z njih se znova zavem, da je nekaj nad nami, da je nekaj ves čas z nami, da je nekaj tako rekoč večno, pogledano seveda iz zornega kota dolžine človeških življenj. Voda. In to živa voda – je odgovor te večnosti.

Reka, ki že tisočletja teče mimo nas, in naša življenja, ki minevajo ob njeni tihi prisotnosti, so stalnica, ki pušča sled in določa naš značaj, položaj v prostoru in času; značaj in čutenje človeka, živečega v obmurskem prostoru. Tu pogled seže zelo daleč. Seže daleč v dolžino in daleč v globino. In je bister, kot je bistra voda. Bistra, dokler je čista in dokler teče, bistra in vesela, dokler je kdo ne zaustavi – se ji postavi na pot. Takrat lahko postane motna, turobna in žalostna, morda celo čemerna. In takrat se skali tudi naš pogled v ravninske daljave in dušne globine. In takrat se skalijo tudi naša življenja, življenja človeka, živečega ob reki Muri, čutečega z njo. Zato naj reka teče, naj se bistri, naj živi, dajmo ji še več življenjskega prostora in s hvaležnostjo nam bo vrnila z enako mero.

*Hvala vsem avtorjem za sporočila v obliki univerzalne govorice človeštva.
Stojan Habjanič, koordinator kampanje Rešimo Muro*

MURA 2018

Naziv razstavnega projekta Prošnja za Muro izvira iz istoimenske slike Mojce Vilar, pri čemer gre za prošnjo, naslovljeno tako na boga kot na državo oziroma pristojne organe, naj se usmilijo našega predragocenega obmurskega ekosistema. Tako je skoraj večina likovnih umetnic in umetnikov tematiko uničevanja navezala na simboliko krvavitve (žrtev), ali na idilično pokrajino (devišstvo), ki ji grozi uničenje v imenu gospodarskega in tehnološkega "napredka". Sicer pa lahko na razstavi poleg slikarskih del zasledimo tudi sliko s peskom, fotografijo in celo tri tematske skulpture, vrhunec otvoritvene slovesnosti pa bo predstavljal skrivnostni performans.

Mura **Erne Ferjanič** z zanjo nenavadnim modrim lokalnim koloritom sodi v najnovejše ustvarjalno obdobje, ki ga zaznamuje informelska zasnova slikovne površine, saj ustvarja strukturalistično, marsikdaj tudi nizkoreliefno učinkovanje likovne celote s pomočjo tekstilnih aplikacij, vrvic (alge) in drugih najdenih predmetov, kot v tem primeru plavajočih cvetov in celo »biserov« ipd., kar vse prispeva k bolj dramatični umetniški izpovedi.

Duško Abramušič sicer živi in ustvarja v Zenici, vendar ga je nedavno usoda zanesla v Lendavo, zato se ga določeni negativni ekološki pojavi v tem delu Slovenije še posebej dotikajo. Umetnikov senzibilni likovni svet je skoraj izključno prekipevajoča narava s pejzaži in nekoliko brezosebnimi urbanih naselji, izrazno segajoč od asociativnih abstrakcij prek stilizacij do impresij, kamor lahko prištevamo tudi pričujoče delo Ogrožena dediščina z mlinom na Muri, ki mu grozi, da ga reka odnese in potopi.

Tatjana Mijatovič, ki je hkrati kustodinja in organizatorica razstave, je z delom Krvava reka ustvarila svoj likovni precedens, saj je svoje značilno, večpomensko organsko omrežje skoraj v celoti nadomestila z ribjimi »okostnjaki«, grozljivimi podobami morebitne posledice onesnaženja reke Mure, pri čemer se zdijo ribje glave še žive in srhljivo podobne človeškim. Kar torej človek slabega stori naravi, to stori samemu sebi.

Jerneja Herzog se praviloma posveča različnim grafičnim tehnikam in le izjemoma ustvarja akrilne slike na platnu, zato sodi tokratno delo Murski demoni k posebnostim njenega opusa, tako motivsko in tematsko kot tudi tehnološko. Z vodoravno adicijsko kompozicijo ustvarja vtis počasnega rečnega valovanja, četudi je osnovni poudarek na navpično orientiranih likovnih objektih: 1. v obliki nizajočih se aluzivnih, nitastih likov, ki se na koncu ali na sredi ominožno vozljajo, kot bi šlo za nekakšne stvore, skušajoč zamrežiti reko, in 2. v obliki prelivajočih se, trikromatičnih (modra, rdeča, rumena) abstraktno asociativnih likov, ki občasno posredujejo antropomorfni videz, kot bi šlo za ljudi, ki so dejansko glavni, demonski krivci za nastali položaj.

Jožeta Denka lahko brez nadaljnega imenujemo slikarja Mure, saj je se njegova likovna motivika venomer navezuje na reko, njene čolne in pokrajino, še posebej pa na vodni mlin, ki predstavlja enega glavnih simbolov te ekološko

ogrožene regije. Za tokratno priložnost je ustvaril skrajno nenavadno rečno-modro omizje na abstraktno rdečem brezprostorju, s simboliko zadnje večerje, ob popolni odsotnosti ljudi, brez obljube ponovnega rojstva na eni strani, na drugi pa lahko prepoznamo tihožitno simboliko bogato obloženega omizja, neke vrste cornu copiae ali abundantiae, za katerega se moramo zahvaliti prav reki Muri, ki zaradi nas krvavi.

Rečna motivika v ožjem pomenu je za **Rada Jeriča** relativno neraziskano področje, če izvzamemo bolj ali manj panoramske morske ali jezerske upodobitve (npr. Perniško jezero, videno iz njegove sorajske domačije), zato se je tokratne Mure lotil z zanj neobičajno razdelitvijo slikovne površine na tri prostorske plane v smislu ozkega izreza iz neskončnega rečnega obrežja, naslikanega z značilnimi lisastimi, »halsovskimi« potezami. Zgornji plan, sicer dokaj klavstrofobično učinkujočega kadra, zavzema rečna vegetacija, v prevladujoče jesensko zemeljskem koloritu, z redkimi zelenimi poudarki, pri čemer uvaja edino dinamiko v likovno dogajanje veter s posledično diagonalno orientacijo rastlin. Ozek srednji plan porašča snežno belo trsje, med tem ko zavzema spodnji plan statična reka z odsevi vegetacije zgornjih dveh planov, kot bi šlo za nekakšen memento mori.

Poročni par **Viktorja Šesta** sodi sicer v okvir njegovih najbolj priljubljenih motivov, vendar sta tokratna mladoporočenca nekoliko drugačna, saj gre za približno enako stara, starejša upodobljenca, za razliko od umetnikovih običajnih starčkov, ki se poročajo z rosnimi mladenkami. Nadalje nekoliko preseneča tudi kolorit, ne toliko zaradi običajne beline nevestine poročne obleke in modrikastega, tokrat progastega ženinovega fraka, marveč predvsem zaradi rdečih, v vijolično prehajajočih poudarkov in popolnoma abstraktnega ozadja, ki pa ni homogeno, saj skozi vehementno vzvalovane, razredčene nanose bele barve presevajajo rožnati in vijolični odtenki, kar je za Viktorja Šesta prava rariteta.

Idilična, malodane neoimpresionistična upodobitev neomadeževane pokrajine Dol ob reki Muri, v prevladujočem modrem in zelenem koloritu, **Braneta Murka** uvaja tudi štafažno figuro brezmadežne mladenke, morda vodne nimfe v beli, deviški obleki in belih čevljicah z zlato sijočimi lasmi, ki je navsezadnje lahko stvarna, lahko pa gre za kakšen sanjski privid ali celo poosebljenje reke. Sanjsko učinkuje tudi svetlobno nasičen, skorajda pastelen kolorit, posredujoč skupaj z mirujočo reko, drevoredom na obrežju in spokojnimi oblaki, prizor idealnega ekosistema, ki pa lahko kaj kmalu postane popolno nasprotje.

Upodobitev simpatičnega konjskega parčka Ona in on ob Muri sodi k tipični likovni motiviki **Nika Ribiča** s prepoznavnim slogom, sicer znanega tudi po svojih ženskih polaktih in nekoliko manj številnih krajinah. Konj je starodavni simbol moškosti in plodnosti, enako kot je kobilica simbol ženskosti in življenjske energije; s temi plemenitimi živalmi pa je umetnik prišel v osebni, lahko bi dejali intimni stik med svojim bivanjem na ameriškem zahodu, kjer se je srečal s filozofijo tamkajšnjih indijanskih modrecev. Slednji spoštujejo naravo in vsa živa bitja kot same sebe, zato jim nikakor ni jasno, kako je lahko zahodna »civilizacija« tako destruktivna do edinega planeta, na katerem živimo vsi skupaj kot edinstvena, med seboj povezana celota.

Avstrijskoštajerski slikar **Ely Magos** je čedalje pogosteje tudi na slovenskih likovnih kolonijah, pri čemer nekoliko izstopa njegov neoekspresionistični slog, ki prehaja v nadrealizem, kakor v tokratnem primeru skrajno brutalne ponazoritve posledic postavitve hidroelektrarne na Muri, ki seveda teče tudi skozi Avstrijo, kjer pa jih že imajo kar precej. Gre za upodobitev elektrarne z brezdušno tehnologijo, ki nekoliko spominja na koncentracijska taborišča, še posebej, ker je na jezu instalirana »flajšmašina«, torej naprava za mletje mesa, iz katere štrlita z nogami navzgor človeka, skozi odtok pa brizga v reko mletu meso s krvjo. Ves prizor pa pridno opazujejo birokrati iz helikopterja.

Postapokaliptične vizije osamljenih romarjev skozi opustošeno zemljo **Igorja Banfija** so postale stalnica domačih razstavišč in likovnih srečanj, opozarjajoč na neodgovornost človeške družbe ne le pri odnosu do življenjskega okolja, marveč tudi pri medsebojnih odnosih, kjer že od pamtiveka primanjkuje medčloveškega spoštovanja, kaj šele do drugih živih bitij. Tokratna upodobitev Na obali uvaja navidezno zrcalno sliko srečanja dveh stiliziranih »romarjev« v asociativni obliki, od bolečine ukrivljenega, v raševino odetega, recimo temu Janeza Krstnika, vpijočega v prazni puščavi, sredi nadrealistično ukrivljenega prostora, ob nekakšnem katranskem jezeru, popolnoma brez življenja.

Bogdan Čobal je na ekološko in etnografsko tematiko pred nekaj leti ustvaril ciklus z naslovom Opuščene brazde, kjer opozarja na izginjanje slovenskega podeželja in kmetijstva nasploh, pri čemer je kot likovne citate uporabil kmetijske hiše iz Muzeja na prostem v Strmolu in jih upodobil kot propadajočo kulturno dediščino. Podobno je za tokratno priložnost v delu Ogrožena idila, v zanj neobičajnem plastično realističnem izrazu, upodobil mlin na Muri, ki ga iz zraka, kot nekakšni grozeči zmaji, nadletavajo raztrgani daljnovodi v trikotni kompoziciji. Likovna celota tako učinkuje dokaj nadrealistično, kar je za novejši Čobalov opus skrajno nenavadno, saj se je tokrat tematsko popolnoma prilagodil viziji morebitne tragične usode reke Mure.

Podoba z večpomenskim nazivom Brezmejno avstrijsko štajerske slikarke **Helge Marije Niederl** se na prvi pogled zdi, kot da bi stopili v deževni pragozd z neprehodnimi lijanami v bogato zeleno niansiranem koloritu v ozadju, vključno s prepleti črnih razvejenih dreves v ospredju, puščajoč senčne odslikave na vmesnem globinsko prostorskem planu. Gre torej za vpogled v detajl nekega gozda, ki pa ga lahko navsezadnje interpretiramo tudi kot prepletajoče se nevrone, nevirte oziroma dendrite možganskega ali nasploh živčnega tkiva, neposredno povezujoč človeka oziroma živali z vegetacijo. Torej gre očitno za simboliko neskončnosti in celovitosti narave, katere neločljivi del je človek, ki pa jo vztrajno uničuje in s tem spodkopava lastne korenine.

Najnovejšo likovnoustvarjalno stopnjo **Dane Štrucelj**, ki se kot prostovoljka ukvarja z likovnim poučevanjem starejših stanovalcev v Dosorju (Dom starejših občanov Radenci), zaradi česar zmeraj znova eksperimentira z različnimi likovnimi zvrstmi, tehnikami, materiali, motiviko in tematiko, lahko sicer opredelimo kot asociativno abstrakcijo, četudi je njeno zadnje delo Močvirje greha nekoliko bolj aluzivno, saj lahko prepoznamo cvetove in močvirsko trstičje, skozi katere preseva sončna svetloba, ki pa jo strašljivo prekinjajo mrtvaško črne horizontalne

lise, vključno s (krvavo?) rdečimi, širokimi linijami. Ob pozornem opazovanju pa zasledimo rdeče poudarke tudi v samih cvetovih in med trstičjem, kot bi šlo za simbolno krvavitev nekoč neomadeževane narave. Zaradi redčenja akrilne barve posreduje delo v tehniki akrila na platnu vtis akvarela, še posebej zaradi drippingov in lazurnih presevanj, ki so poleg tople-hladnih modulacij osnovno sredstvo globinske iluzije.

Naziv slike **Mojce Vilar** Prošnja za Muro je bil hkrati izbran za poimenovanje celotnega razstavnega projekta, namenjenega ohranitvi nedotaknjenosti Murinega ekosistema, pri čemer gre za edino delo z religioznim ikonografskim motivom, točneje značilnim razpelom s korpusom in pločevinastim nadstreškom, kot jih lahko srečamo povsod v Prekmurju in Prekmurju. Kristus na križu pluje na brodu čez Muro skupaj s šopkom krvavo rdečih vrtic (bodice!) in deviško belih travniških cvetov kot žrtvenim darom za Božjo milost pri uresničitvi sklepov pričujočih, raznovrstnih protestnih dejavnosti. Likovni izraz je namenoma arhaiziran in "pocukran" z nazarenskimi odmevi, zbujač domačnost in značilno rečno atmosfero.

Zlatko Kraljič predstavlja svojevrsten kuriozum na slovenski likovni sceni, saj gre za hrvaškega umetnika, živečega v Velenju, ki se ukvarja ne le z likovno, marveč tudi z besedno umetnostjo kot pesnik in dramatik, zanimivo pa je dejstvo, da se z umetnostjo hkrati ukvarja njegova celotna družina, vključujoč soprogo Biserko Filipan Kraljič ter sinova Davida in Gregorja. Njegovo sliko Tam pri Muri bi lahko mirno označili za (neo)impresionistični pejzaž v lokalnem zelenem koloritu, ko ne bi bilo na desnem obrežju rdečih linijskih poudarkov, kar delu hkrati posreduje nekoliko kriptografsko simbolično izpoved krvavitve narave.

Mura **Vinka Prislana** sodi v nekoliko starejše ustvarjalno obdobje njegovih neskončnih, adicijsko komponiranih krajin z značilnimi drevoredi ali, kot v tem primeru, grmovji oziroma trsjem, ki praviloma odsevajo na vodni površini, če gre za rečne ali jezerske pokrajine. Takšno zrcaljenje sonca in neba, vključno z zelenim rastlinjem na Muri, vzbuja spokojno, že skoraj sanjsko simbolično razpoloženje brezmejne ravnine, ki ji je Vinko Prslan tudi namenil panoramski format temeljnika, podobno kot naslednji umetnik, Matjaž Duh.

S paradoksalnim nazivom Zavestne ovire naključnega predstavlja **Matjaž Duh** svojo značilno strukturirano krajinsko upodobitev v prepoznavnem (nekdanjem) slogu, vendar tokrat v obliki heksaptiha s šestimi navpičnimi nosilci na skupni vodoravni črni podlagi, ki s presledki ustvarja videz rešetk (ovir) med sicer enakomerno potekajočo enovito pokrajino, s popolnoma nemimetričnim koloritom, kjer ločimo kar štiri prostorske plane. V zgornjem so reliefno razbrazdani gmotasti oblaki, pod njim razgibana gorska pokrajina, pod njo reka Mura, v čisto spodnjem planu pa značilne Duhov(n)e sfere kot pogoste spremljevalke umetnikovih krajin.

Edina knjiga umetnice (artist's book) na razstavi z nazivom Ko prestopiš mejo je delo **Eve Zula**, avtorice kar najširšega spektra ustvarjalnosti, kjer na prosojnih listih z digitalnim tiskom predstavlja grozljive vizije neomadeževane porečne

narave v nenaravni kombinaciji s hidroelektrarnami, kjer pa ne gre izključno za umetniško videnje morebitne zajezitve reke Mure, marveč tudi za stvarne podobe rek z že obstoječimi hidroelektrarnami. Tudi če upoštevamo dejstvo, da so hidroelektrarne ena najčistejših oblik pridobivanja električne energije v primerjavi s termo- ali jedrskimi elektrarnami (vprašljive so celo vetrnice), pa njihova gradnja povzroča katastrofalen poseg v ekosistem, pogosta posledica so celo potopitve celotnih regij in vasi. Sicer pa je (v dobri veri) kot eden prvih prestopil mejo sam Nikola Tesla s hidroelektrarno na Niagarskih slapovih (Tesla-Westinghouse Niagara Power Plant).

Stanka Golob je verjetno edina likovna umetnica na Slovenskem, ki za osnovni material uporablja izključno pesek z raznih bogatih nahajališč po vsej domovini, ne samo v peskokopih in kamnolomih, temveč tudi ob rekah. Z uporabo granulativ različnih velikosti in barvitosti ji je uspelo na ploskih slikovnih površinah ustvariti vtis tretje dimenzije, bodisi da gre za čiste abstrakcije ali za figuraliko, zanimivo pa je tudi, da pogosto prehaja iz ravnega evklidskega prostora v ukvirljeni neevklidski prostor, nakazujoč transcendentne dimenzije stvarnosti. Umetnica bi težko bolje ponazorila izsušeno strugo reke Mure kot z domačim peskom na sliki Sušno poletje, ki sodeč po napovedih vremenoslovcev čedalje bolj grozi severovzhodu Slovenje, če bo temperatura vsako leto naraščala z enako stopnjo kot v zadnjih petdesetih letih.

Albert Mesner iz Bistrice pri Pliberku na avstrijskem Koroškem najraje ustvarja keramična dela v japonski tehniki raku, kjer nastajajo značilne površinske razpoke, kot posebnost pa pogosto jemlje na likovne kolonije iz ateljeja pravo prenosno keramično peč, pri čemer so najbolj impresivne njegove nočne "alkimične seanse", ko v temi iz "retorte" žarijo ognjeni zubliji, med tem ko nastaja kamen modrosti v obliki likovnega dela. Četudi so Mesnerjeva posebnost tabelna dela, ki sestojijo iz keramične ploščice v zgornji tretjini in mešane tehnike na platnu v spodnjih dveh tretjinah slikovne površine, pa je za tokratno priložnost ustvaril reliefno strukturirano keramično ploščo v mešani tehniki z nazivom Rane, simbolizirajoč krvavečo razpokano zemljo, ki jo zaman poskušajo zakrpati prečno potekajoči "kirurški" šivi. Rana je ireverzibilna.

Fotograf **Ivo Borko**, ki je hkrati avtor vseh fotografij za katalog razstave, predstavlja edino fotografijo (na platnu) v okviru likovnega projekta, posvečenega reki Muri, z nazivom Upanje in je najbrž tudi edini med udeleženci, ki optimistično gleda na ekološko usodo naše domovine, četudi se ob natančnejšem opazovanju kadra v obliki nočnega posnetka obrečne vegetacije na levi in meglene oblaka na desni razkrije sporočilo z nekoliko drugačno vsebino. Vse kaže namreč, da je oblak, ožarjen s skrivnostno, malodane mistično svetlobo, dejansko napoved nadaljnega obstoja v onostranstvu, kot bi šlo za poslavljanje narave iz tega sveta. Bodočnost? Morda, vendar ne tukaj na zemlji.

Kipar **Brane Širca** je znan po svojih žičnatih, efemerno in lahkotno učinkujočih skulpturah, kar je deloma razvidno tudi iz tokratne izjemne, 170 cm visoke, a malodane filigranske kiparske upodobitve kačjega pastirja, ki počiva na širokolistnem rogozu (tipično močvirsko trstičje) kot simbol neokrnjene

narave, katere ravnovesje pa se lahko vsak čas poruši. Kačji pastir se latinsko namreč imenuje libellula, kar naj bi pomenilo tehtnica, hkrati pa simbolizira tudi preobrazbo, ki je lahko konstruktivna ali destruktivna, o tem pa žal odloča človek.

Kamnosek in kipar **Leopold Methans** si je za svoj najljubši kiparski material izbral železo, v čistem nasprotju s kamnom, s katerim se poklicno ukvarja. Njegove železne skulpture so praviloma ustvarjene iz najdenih kovinskih izdelkov ali polizdelkov, ki jih najde v okolici svoje domačije na Zgornji Velki, lahko pa so kombinirane z lesenimi kubusi s pravokotnim, mrežastim rastrom. Morda najbolj inovativne so njegove sfere oziroma simbolno razklane zemeljine oble, ki jih ustvarja ob pomoči kolesnih pogonskih verig, čeravno je za tokraten, ekološko motiviran projekt ustvaril razpadajočo zemeljsko oblo iz povsem drugačnih, manjših najdenih predmetov, pri čemer je v zemljo "zabodel" še zarjavel nož kot znamenje človeške zahrbtnosti in izdaje stvarstva.

Kipar in performer **Robert Jurak**, ki v svoji proizvodni dvorani prireja tudi literarna in likovna srečanja, se ukvarja z različnimi kiparskimi tehnikami, vključno s keramiko, zelo rad pa materiale tudi kombinira, še posebej železo in kamen, ali pa vključuje najdene predmete, kot v tokratnem primeru ribe škarjarice, ki ima namesto repa kar puškino cev. Očitno gre za izredno agresivno vrsto ribe, saj učinkuje kot kakšna bojna podmornica s široko odprtimi, grozečimi usti, simbolizirajoč sodobno človeško civilizacijo, ki požira vse, kar se ji najde na brezumni poti.

Ignac Meden se je pridružil ekološkemu gibanju za ohranitev ekosistema reke Mure že nekje sredi osemdesetih let, ko so objavili prve načrte za izgradnjo hidroelektrarne, glavni protestnik z istomislečimi prijatelji, pa je bil takrat Štefan Smej, filozof, etnolog in novinar, ki je že v sedemdesetih letih opozarjal na nepravilnosti in postal zaradi tega tudi persona non grata tedanjega režima. In prav tej osebi je Ignac Meden posvetil svoja velikoformatna likovna dela na temo ohranitve reke Mure, čeravno je za tokratno priložnost prispeval ustrezno sliko manjšega formata (35 x 45 cm) iz leta 2006 z značilno nasebno barvno senco. Slika z naslovom 3a-1 sodi izrazno v tradicijo slikarstva barvnih ploskev, kot odvoda abstraktnega ekspresionizma na prehodu v minimalizem, sestoji pa iz širšega okvirja s steklom, nad belim platnom pa je med letvama okvirja z distanco nameščena navpična ozka letev, ki meče rožnato senco na osnovo. Tako je umetnik na aluzivni način posredoval občutje spokojnosti reke Mure s pomočjo skrajno reduciranih likovnih elementov in objektov.

Izidor Zadavec pa skrivnostnost svojega performansa ohranja do konca, zato lahko z napetim pričakovanjem čakamo na odprtje razstave na svetovni dan voda, ko bo vse postalo jasno (ali pa tudi ne).

Gre torej za zelo zanimivo in neobičajno tematsko razstavo, zaradi katere je marsikakšen ustvarjalec spremenil svojo običajno produkcijo in začel razmišljati v drugačni, bolj ekološko naravnani smeri.

Mario Berdič, likovni kritik

Duško Abramušić:
OGROŽENA DEDIŠČINA
akril na platnu

Ivo Borko:
UPANJE
fotografija

Igor Banfi:
NA OBALI
olje na platnu

Bogdan Čobal:
OGROŽENA IDILA
akril na platnu

Jože Denko: **MIZA** - akril na platnu

Matjaž Duh: **ZAVESTNE OVIRE NAJKLJUČNEGA** - mešana tehnika

Erna Ferjanič: **MURA** - kombinirana tehnika

Stanka Golob: **SUŠNO POLETJE**- slovenski peski

Jerneja Hercog: **MURSKI DEMONI** - akril na platnu

Rado Jerič: **MURA**- akril na platnu

Robert Jurak: **ŠKARJICA** - *kij*

Zlatko Krajič: **TAM PRI MURI** - *akril na platnu*

Ely Magos:
JEZ
akril na platnu

Ignac Meden: **3a - 1** - *akril, les*

Albert Mesner:
RANE
mešana tehnika

Leopold Methans:
DAMOKLJEJEV MEČ NAD REKO
kij

Tatjana Mijatović: **KRVAVA REKA** - akril na platnu

Brane Murko: **DOL OB REKI** - olje na platnu

Helga Maria Nieder:
BREZMEJNA
akril na platnu

Vinko Prislan: **MURA** - *olja na platnu*

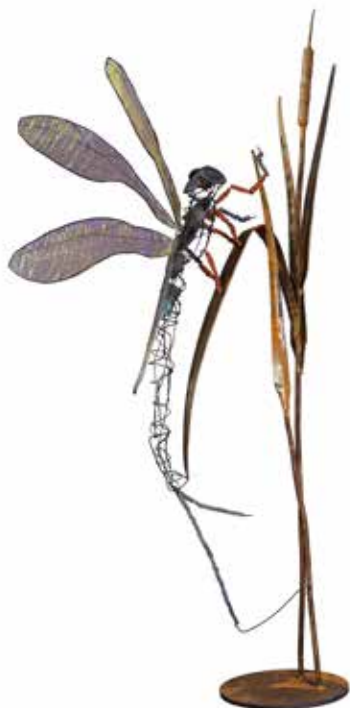

Niko Ribič:
ONA IN ON OB MURI
akril na platnu

Viktor Šest:
SVATBA
olje na platnu

Brane Širca:
KAČJI PASTIR
kij

Dana Štrucelj:
MOČVIRJE GREHA
akril na platnu

Mojca Vilar:
PROŠNJA ZA MURO
akril na platnu

Izidor Zadavec: *konceptualna umetnost*

Eva Žula: **KO PRESTOPIŠ MEJO** - *knjiga umetnika*

DUŠKO ABRAMUŠIČ

rojen leta 1960 v Zenici. Leta 1988 je diplomiral na Akademiji likovnih umjetnosti v Sarajevu. Živi in ustvarja v Zenici. Je član ULUBiH, DHLU v FBiH, Udruženja likovnih umjetnika Ze-do kantona, Udruge likovnih stvaralaca Lašvanske doline, Likovnog društva LIKUM iz Zagreba, R. Hrvatska. Razstavjal je na večih skupinskih razstavah doma in v tujini ter na večih samostojnih razstavah.

IGOR BANFI

Rojen leta 1973 v Murski Soboti. Študiral je na Akademiji za Likovno umetnost v Ljubljani-smer slikarstvo, kjer je l. 1997 diplomiral pri prof. Andreju Jemcu. Podiplomski študij je končal leta 2000 pod mentorstvom prof. Lojzeta Logarja. Od leta 2000 ima status samostojnega ustvarjalca na področju kulture. Je član društva Likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije in Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov. Živi in dela v Ljubljani in Murski Soboti.

IVO BORKO

Letnik 1955, doktor veterinarske medicine iz Gornje Radgone, trenutno se ukvarja z založništvom. S fotografijo se ukvarja že od dijaških let dalje. Je član in predsednik Fotokluba Proportio divina in od leta 2013 tudi Fotografske zveze Slovenije. Je nosilec razstavljalškega naziva Mojster fotografije Fotografske zveze Slovenije (MF FZS), in Excellence FIAP/diamant 1 pri svetovni zvezi za fotografsko umetnost (FIAP) in od leta 2016 še častnega naslova »Exellence for Services Rendered«. Do sedaj je imel 29 samostojnih razstav v Sloveniji, Avstriji, Bolgariji, Srbiji in na Madžarskem ter sodeloval na več kot 350 skupinskih razstavah v 55 deželah sveta ter za svoje fotografije prejel že več kot 200 nagrad. Leta 2012 je bil proglašen za najuspešnejšega razstavljalca FZS.

BOGDAN ČOBAL

Rojen je leta 1942 v Zrenjaninu. Slikarstvo je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1967 diplomiral. Zaposlen je bil v prosveti kot pedagog predmetov likovne umetnosti ter kot izredni profesor slikanja in likovne teorije na Oddelku za slikarstvo Pedagoške fakultete v Mariboru. Imel je več kot sto samostojnih in mnogo skupinskih razstav doma in v tujini. Za svoja dela je prejel več nagrad. V umetnikovem celovitem likovno ustvarjalnem opusu se enakovredno in soodvisno prepleta slikarstvo in grafika, celoten opus pa ustvarja skoraj izključno v tehnikah olja, akrila in grafičnih tehnikah globokega in ploskega tiska. KONTAKT: bogdan.cobal@gmail.com

JOŽE DENKO

se je rodil leta 1958 v Bakovcih. Po desetletnem delu na Ekonomski šoli kot likovni pedagog, si je pridobil status svobodnega umetnika – slikarja. Trenutno zastopa mesto predsednika v Društvu likovnih umetnikov Pomurja in Prlekije.

MATJAŽ DUH

Rojen leta 1957 v Mariboru, je doktor likovno-pedagoških znanosti zaposlen na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru kot izredni profesor za specialno didaktiko, področje likovna umetnost. Ob svojem znanstveno-raziskovalnem delu je aktiven tudi na področju likovne ustvarjalnosti. Njegov zgodnejši ustvarjalni opus so obeležili cikli unikatnih grafik in

računalniških grafik. V novejšem času se posveča slikarstvu. Za svoja likovna dela je dobil več nagrad in priznanj. Pogosto sodeluje na likovnih kolonijah doma in v sosednjih državah. Svoja likovna dela je razstavljal na mnogih samostojnih in skupinskih razstavah v Sloveniji in v tujini. Je član društva likovnih umetnikov Maribor (DLUM) in Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov (ZDSLJU). KONTAKT: 031/ 369 349, matjaz.duh@uni-mb.si

ERNA FERJANIČ

Je bila rojena 1955 v Celju. Diplomirala je iz likovne umetnosti na Pedagoški akademiji. Ob pedagoškem delu se ukvarja s slikarstvom, kiparstvom, keramiko, grafiko, s fotografijo, ilustrira, organizira umetniška srečanja; sodelovala je pri več potujočih mednarodnih projektih 2002 je osnovala stalno Mednarodno zbirko likovne umetnosti na Strmolu v Rogatcu. Za njo je 85 osebnih in 280 skupinskih razstav. Sodelovala je na mnogih kolonijah in umetniških simpozijih, pri humanitarnih akcijah. Je članica DLUM in ZDLUS. KONTAKT: erna.ferjanic@gmail.com

STANKA GOLOB

Diplomirana slikarka Stanka Golob iz Grahovega ob Bači na Tolminskem, že 22 let slika s slovenskimi peski naravnih barv in različnih debelin. Pesek nabran v skritih koticah in nedrjih naše domovine, pa izpričuje avtoričino sozvočje z naravo, ki nam, če jo spoštujemo in upoštevamo, daje na vseh področjih, veliko več, kakor se sploh zavedamo. Izobraževala se je v sklopu JSKD Slovenije, društev DLU Tolmin, DOLIK Jesenice in KUD KC MF V Ljubljani in na šoli za risanje in slikanje v Ljubljani, kjer je 2012 diplomirala. Imela je več kot 75 samostojnih in 180 skupinskih razstav v Sloveniji, Italiji in Avstriji. Je prejemnica različnih nagrad in priznanj. KONTAKT: slikeizpeska@gmail.com

JERNEJA HERCOG

rojena leta 1982 v Murski Soboti. Doktorica pedagoških znanosti, zaposlena na Oddelku za likovno umetnost na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru kot asistentka za didaktiko likovne umetnosti. Poleg aktivnega znanstvenega dela je umetnica aktivna tudi na ustvarjalnem področju. Leta 2005 je prejela listino Primavera kot obetajoča mlada likovna umetnica v slovenskem likovnem prostoru. Ukvarja se z grafiko, s suho iglo. "Njena posebnost, pravzaprav inovativnost, se kaže v uporabi rentgenskih folij kot matrice, kamor vrezuje podobe, ki jih odtiskuje na grafični papir tako, da na enem listu kombinira hkrati več matric ali pa grafike dopolnjuje z različnimi materiali v smislu kolažiranja ali aplikacij, kot na primer časopis, karton, tekstil, lahko pa jih tudi akvarelira, pri čemer je vsaka grafika unikatna." (Berdič, 2013, str. 11). Umetnica aktivno sodeluje na skupinskih razstavah doma in v tujini, redno pa se udeležuje tudi likovnih kolonij.

RADO JERIČ

Se je rodil 31. julija 1948 v Mariboru. Po končani gimnaziji je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Gabrijelu Stupici in diplomiral pri prof. Kiar Mešku. Ukvarja se s slikarstvom in oblikovanjem. Je avtor nekaterih večjih scenskih postavitev in poslikav javnih prostorov. Za svoja dela je prejel več priznanj in nagrad, od tega je dvakratni nagradjenec DLUM-a. Udeležil se je mnogih slikarskih kolonij doma in v tujini. Leta 2007 se je s soprogo Sonjo preselil na umetniško domačijo Soraj v Pernici, kjer skupaj prirejata mednarodne likovne tabore in kolonije. KONTAKT: jeric.rado@gmail.com

ROBERT JURAK

Kipar- performer, izhaja iz Logarovec iz občine Križevci pri Ljutomeru. Materiali, s katerimi ustvarja so jeklo, les, kamen in glina. Veliko njegovih del najdemo na Kogu v jeruzalemskih gorica in pa v zasebnih zbirkah. Znane so njegove Panonske ribe, ki so bile razstavljene prvič v Logarovcih, nato pa še na gradu Negova. Razstave svojih del pospremi še z umetniško predstavo. Sicer se ukvarja z oblikovanjem unikatnega pohištva. Umetnik je pripravil nekaj samostojnih razstav, sodeluje pa tudi na številnih skupinskih, saj je udeleženec kiparskih in likovnih kolonij. V svoji delavnici ima atelje in galerijo, kjer ustvarjajo razne kulturne in umetniške večere.

ZLATKO KRALJIĆ

Zlatko Kraljić (1962) Hrvaška, živi in dela v Velenju. Je slikar, pisatelj in ilustrator, dobitnik številnih pomembnih nagrad na likovnem in literarnem področju. Izdal sedem knjig poezije in napisal štiri gledališke igre ki so uprizorjene. Razstavlja doma in v tujini. Že dve leti izbran na svetovno razstavo akvarelov FABRIANO 2017, 2018. Ustanovitelj je in organizator odmevnega Mednarodnega festivala sodobne poezije Murakon.

ELY MAGOS

Ely MAGOS avstrijski umetnik, slikar in kipar. Že od rane mladosti v svojih delih upodablja svoja razmišljanja in odnos človeka v okolju. Velik del svojega življenja je preživel na Bližnjem vzhodu, v Ameriki in v Franciji, kjer je spoznal številne likovne tehnike, ki jih do danes neguje in nadgrajuje. Prepoznaven je po močnih barvno izraznih abstrahiranih portretih, v katerih upodablja predvsem ženske, ki jih je srečeval na svoji bogati življenjski poti. Danes živi in ustvarja v Gleichenbergu, v sosednji Avstriji, kjer je tudi vodja skupine umetnikov, ki jih je povezal v društvo Agora.

KONTAKT: elymagos@gmail.com

IGNAC MEDEN

Se je rodil leta 1951 v Depali vasi pri Domžalah. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Zdaj živi in dela v Šalovcih na Goričkem.

KONTAKT: ignac.meden@siol.net

ALBERT MESNER

Živi in dela kot slikar in kipar na Bistrici pri Pliberku. Albert Mesner dela v treh slikovnih svetovih. Tu so njegove kompozicije iz gline in platna, njegove dolgotrajne slike in njegova keramična dela. Vedno znova išče sredstva, s katerimi se lahko izraža. Tako je pred nekaj leti našel glino kod sredstvo izražanja. Temu odkritju je treba pripisati njegove kompozicije iz gline in platna. Glinasta plošče se žejejo z staro japonsko tehniko RAKU. Albert Mesner dela v serijah, mnogokrat oblikuje tudi več slik hkrati. Oblike, barve in teme, ki jih vnaša v svoja stvaritve, se med drugim izražajo v njegovih delah iz gline. Največkrat je ena in ista tema navzoča v vseh treh slikovnih svstovih. Njegova strast so površine in njihova zgradba. Vedno išče skrito, zakopano, preizkuša neznano in si prizadeva za nove pristope.

KONTAKT: mesner@aon.at

LEOPOLD METHANS

Se je rodil na Sp. Velki v Slovenskih gorica. Po poklicu je kamnosek. Že preko 20 let oblikuje kamen v svojem lastnem kamnoseškem podjetju, kot umetniku pa mu je kamen prav tako izziv že vrsto let. Kiparsko se izraža tudi v tehniki gline, železa in lesa. Za svoja kiparska dela je prejel več nagrad, javnosti se predstavlja s samostojnimi razstavami, sodeluje na številnih skupinskih razstavah in je lastnik Muzeja in galerije Methansova hiša, kjer je javnosti na ogled postavil zbirko starih predmetov, prav tako pa v hiši prireja številne kulturne dogodke.

KONTAKT: methansova.hisa@gmail.com

TATJANA MIJATOVIĆ

Prepoznavna po izjemni energiji, ki jo vliva v svoja barvita umetniška dela, si za svoje poslanstvo šteje tudi povezovanje likovnih ustvarjalcev iz širšega okolja, bodisi preko organizacij ali soorganizacij razstav, likovnih srečanj in likovnih kolonij. Je dolgoletna članica in predsednica Likovnega društva Gornja Radgona. Svoja likovna dela predstavlja na samostojnih in skupinskih likovnih razstavah in se udeležuje likovnih kolonij ter drugih likovnih srečanj. KONTAKT: tatjana.mijatovi@gmail.com

BRANE MURKO

Rojen 1948 v Mariboru, je otroštvo in srednješolska leta preživel v Lenartu, od leta 1970 do 1975 v Ljubljani. Stanuje na Rovah v občini Domžale. Poklicno pot je opravil v Belinki, kjer je kot inženir delal na področju projektiranja in tehnične varnosti. Slikarstvu se posveča od mladih let in je doslej postavil 18 samostojnih razstav in sodeloval na 13 skupinskih. Je avtor pesniških zbirk »Odkruški«, 2008, in »Zlatovranka«, 2013. Likovno pogosto izpoveduje utrinke iz krajine med Dravo in Muro, ter druge vodne svetove, vire življenja. Kot meni Katarina Rus Krušelj, umetnostna zgodovinarica, se predstavlja "v značilni slikarski tehniki, polni mehko in prosojnosti, upodobitve tečejo v preprosti in enoviti pripovedi o trenutkih brezčasne stvarnosti in vzdušju lastnega sveta."

HELGA MARIA NIEDERL

Rojena je v Berghofu na avstrijskem štajerskem. Danes živi in ustvarja v Tieschnu. Je mati treh sinov in po poklicu davčna svetovalka. Zadnjih dvajset let je predana umetnosti. Likovno se je izobraževala v različnih programih pri priznanih umetnikih. Svoja dela je predstavila na samostojnih razstavah v Avstriji, Sloveniji, na Hrvaškem, v Indiji, Italiji in na Poljskem. Je organizatorica številnih likovnih srečanj in simpozijev. Je idejna vodja in organizatorica mednarodnega likovnega dogodka »Kunst avgust«. V avstrijski Radgoni vodi v Reha Kliniki likovno delavnico. Srečanja človeka s človekom, z naravo, nebom in zemljo so navdih za njeno likovno ustvarjanje. KONTAKT: mail@hemanie.com

VINKO PRISLAN

Rodil se je leta 1952 v Slovenj Gradcu. Na Ekonomski fakulteti v Mariboru je diplomiral iz ekonomije. S slikarstvom se je začel ukvarjati leta 2006. Na tej svoji ustvarjalni poti je imel veliko različnih mentorjev, pri katerih se je izpopolnjeval v tehniki, kompoziciji in tudi na področju likovno teoretičnih pogledov. V teh letih je ustvaril več kot tristo likovnih del, prva leta z oljnimi barvami, kasneje pa večinoma z akrilnimi barvami in v mešani tehniki na srednje velikih in večjih formatih. Do sedaj je svoja dela, ki so predstavljala različne vsebinske opuse, razstavljal na več kot 20 samostojnih in preko 50 skupinskih razstavah doma, v Avstriji in Nemčiji, na Madžarskem, Hrvaškem in Poljskem. Redno se udeležuje tudi mednarodnih likovnih kolonij in ex-temporov. Živi in ustvarja v Radencih. KONTAKT: vinko.prislan@t-2.net

NIKO RIBIČ

Rojen v Mariboru leta 1948. Poklicno se je ukvarjal z grafičnim oblikovanjem. Od leta 1992 pa ustvarja kot svobodni umetnik na področju slikarstva. Je udeleženec mnogih slikarskih kolonij in ex temporov. Samostojno razstavlja od leta 1978. Za svoja dela, razstavljenega doma in v tujini, je prejel 17 nacionalnih in mednarodnih nagrad. Živi in ustvarja v Mariboru. KONTAKT: 041/ 947 859

VIKTOR ŠEST

Akademski slikar, rojen 1956 v Ljubljani je leta 1981 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Od leta 1984 se ukvarja samo s slikarstvom, živi in ustvarja v Mariboru. V svojem več kot tridesetletnem ustvarjalnem obdobju je imel več kot 100 samostojnih in skupinskih razstav, ilustriral in opremil veliko knjig ter kot oblikovalec lutk in scene sodeloval pri treh lutkovnih predstavah. Za svoje delo je prejel več nagrad: odkupni nagradi Umetnostne galerije Maribor, odkupna nagrada Berlinske Graphoteke ter Glazerjevo priznanje za ilustracije v knjigi Zorka Simčiča. KONTAKT: 041/ 328 863; viktor.sest@gmail.com

BRANE ŠIRCA

Rojen je leta 1971 v Ljubljani. Leta 2003 je diplomiral pri mag. Darku Slavcu in dr. Tanji Mastnak na Visoki šoli za risanje in slikanje v Ljubljani. Je soustanovitelj in predsednik Kulturno umetniškega društva VIČ ter soustanovitelj in vodja umetniške skupine S.K.U.P. Ustvarja in redno razstavlja doma in v tujini že 15 let, imel je več kot 80 razstav, polovico samostojnih, prejel tudi nekaj priznanj in nagrad. Vodi grafične in likovne delavnice za otroke in odrasle, likovno je opremil tudi več publikacij. KONTAKT: brane@sirca.org

DANA ŠTRUCELJ

Energična ljubiteljica, polna domišljije in kreativnosti. Slika, riše in kipari iz in za svojo dušo. Njena dela so vedno pritegnila veliko pogledov in pozornosti, zaradi pestre motivike in različnih tehnik, ki jih včasih kreativno kombinira. Javnosti so bila predstavljena na številnih skupinskih razstavah, pripravila pa je tudi nekaj samostojnih. KONTAKT: dana.strucelj@gmail.com

MOJCA VILAR

Se je rodila maja 1957 v Ljubljani, diplomirala na šoli za risanje in slikanje v Ljubljani, kjer sedaj obiskuje podiplomski specialistični študij, kjer oblikuje in razvija lastno slikarsko prakso. Že dve desetletji se predstavlja z mnogimi samostojnimi razstavami doma in v tujini, udeležuje se mnogih izobraževalnih delavnic in slikarskih srečanj, je zanimiva ilustratorka in se ukvarja tudi z pedagoškim delom. Brska po starodavnih mitih, zanima jo duhovnost, proučuje različne religije.

IZIDOR ZADRAVEC

Likovni pedagog, roj. 15.april 1967 M. Sobota. Živi v Beltincih, dela na OŠ Tišina, ustanovni član društva TEPSIJA 2016, 2017 sodeloval na likovni koloniji rePanonija Logarovci.

EVA ŽULA

Rojena je 19.05.1979 v Mariboru. Po končani osnovni šoli je nadaljevala šolanje na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer in kasneje diplomirala na Pedagoški fakulteti v Mariboru, smer Likovna umetnost. Leta 2012 je opravila strokovni izpit na področju socialnega varstva in je trenutno zaposlena kot strokovna vodja v Domu starejših občanov v Gornji Radgoni. Štiri leta je vodila Likovno društvo Gornja Radgona. Kot članica gledališke skupine Ars Altera Pars je igrala v performansih, kratkih filmih in lutkovnih predstavah. Ustvarja na področju grafike, fotografije, slikarstva in prostorskih postavitev. Ukvarja se tudi z oblikovanjem, poslikavo svile, filcanjem in izdelavo nakita. Pripravila je več samostojnih razstav doma in na tujem. Za svoja dela je prejela več nagrad in priznanj. Živi in ustvarja v Gornji Radgoni.

Mednarodna razstava likovnih del v preddverju dvorane Državnega sveta

PROŠNJA ZA MURO

Izdal: Kampanja Rešimo Muro

Zanjo: Tatjana Mijatović, Stojan Habjanič

Tekst. Mario Berdič, likovni kritik

Fotografija: Ivo Borko

Postavitev razstave: Tatjana Mijatović

Naklada: 200 izvodov

Tisk in oblikovanje: MH Grafika

Radenci, marec 2018

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

73/77(497.4)(083.824)

PROŠNJA za Muro : mednarodna razstava likovnih del v preddverju
dvorane Državnega sveta / [tekst Mario Berdič ; fotografija Ivo Borko].
- Radenci : Kampanja Rešimo Muro, 2018

COBISS.SI-ID 94170881